

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v soboto, dne 29. oktobra 1932.

Štev. 125.

Praznik varčevanja

V čisto posebnih časih praznujemo letos 31. oktober, ki je od vseh narodov določen kot dan varčevanja. Letos bo namreč ravno prva obletnica onega nesrečnega dne, ko je zmagalo nezaupanje in ko je malodušje pogladilo ljudi v denarne zavode, da so terjali nazaj svoje vloge. Pod najrazličnejšimi pretvezami so zahtevali ljudje nazaj svoj denar, le pravega vzroka niso povedali, da se jih je polastilo nezaupanje, da so v oblasti psihoze, ki je mahoma izpraznila blagajne vseh denarnih zavodov in povzročila ono finančno krizo, od katere trpi in boleha že leto dni vse naše gospodarstvo in vse ljudstvo.

Odpraviti to nezaupanje ljudi, ubiti ono nesrečno psihozo malodušnežev, ki se je razširila ko kuga, se pravi zato spraviti naše gospodarstvo v nov pogon in vsa podjetja v večje obratovanje. Zato je 31. oktober letos čisto svojevrstnega značaja in pomembnejši, ko katerikoli drug, ker danes ne gre samo za propagando varčevanja, temveč za uničenje onega nezaupanja, ki tišči k tlom vse naše gospodarstvo. Prav zato pa, ker ima letos 31. oktober dvojen pomen, bi morala biti tudi propaganda za 31. oktober posebej intenzivna in dvakrat bolj močna. Kajti to nezaupanje, ki je osvojilo naše ljudi, ni samo spravilo vse naše gospodarstvo v najtežjo finančno krizo, temveč je tudi bilo vzrok nad vse škodljivega zaplavljanja. Ker niso ljudje zapuili denarnim zavodom, so nalagali denar v nerentabilne investicije, kupovali drago nepotrebne stvari in preplačevali vse. Redukcijo narodnega premoženja je povzročilo to nezaupanje. Prav zato pa ga je treba z največjo doslednostjo pobijati in v tem znaku se naj vrši tudi letošnja propaganda visoke ideje 31. oktobra.

Še pred enim letom se je vršilo vse denarno poslovanje normalno in v redu, okoli 20. septembra lanskega leta pa je že zadivjal val nezaupanja in premotil ljudi. Najbolj gorostasne vesti so pričele krožiti, ljudje pa so tem vestem nasedali in pričeli dvigati denar. Posledice tega so znane. Vlaganje denarja na obresti je skoro prenehalo, ukinilo se je izplačevanje novih posojil, denar se je začel tezavrirati in nehal krožiti, kar je njegova naloga. Nastopila je splošna denarna stiska, da so morali vsi denarni zavodi do skrajnosti omejiti svoje poslovanje. To pa je zopet še povečalo nezaupanje in povzročilo, da so morali nekateri zavodi zateči se pod zakonsko zaščito in se poslužiti moratorija.

Toda še vedno je bilo polno starih zavodov, ki so ohranili svojo solidnost, a tudi to ni moglo izmodriti vlagateljev, ki kar niso hoteli spregledati, da niso bili denarni zavodi, temveč njih lastno nezaupanje oni vzrok, ki je ustavil izplačila vlog.

Saj so denarni zavodi storili vse, kar je sploh človeško mogoče, da bi zadovoljili vlagatelje. Nekateri so šli tako daleč, da so spravili v pravo zamotanost svoje poslovanje samo, da bi ustregli vlagateljem ter mobilizirali vso razpoložljivo imovino.

Preostalo jim je končno še to, da začno z brezobzirnim izterjavanjem dolžnikov, ki so prejeli od njih posojila. Tu pa nastane vprašanje. Ali je sploh dopustno, da se uniči največji del gospodarstva samo zato, ker so nekateri izgubili glave in razsodnost? S takim postopanjem bi se ne samo uničilo narodno gospodarstvo, ampak bi tudi vlagatelji ne prišli do svojega, ker bi šlo vse radi splošne dražbene ofenzive pod ceno v prodajo.

Upoštevati pa je še to, da znašajo vse vloge v državi 15 milijard, dočim vseh bankovcev ni niti za 5 milijard v obtoku. Jasno je, da zato sploh ni tehnično mogoče izplačati slehernemu vlagatelju njegovo vlogo v celoti v denarju.

S tem, da so se omejila izplačila, se je izbralo samo najmanjše zlo. In da je to stališče pravilno, so potrdila tudi sodišča, ki v tem smislu izdajajo sodbe in zavračajo trdovratne vlagatelje.

Na vse zadnje je mogoče vlagateljem to še dopovedati, da ne tirajo svojih zahtev do skrajnosti. Toda nastaja drug problem: ljudje zadržujejo nove prihranke doma, mesto da bi jih vložili in oplodili z njimi narodno gospodarstvo. In vendar je denar v denarnem zavodu mnogo bolj varen, denarni zavodi pa so tudi že objavili, da novih vlog na zahtevo vsak čas izplačajo. Res krivična je govorica, da se ne izplačujejo niti nove niti stare hranilne vloge. Saj se more vsakdo sam prepričati, če drže denarni zavodi svojo obljubo. Vsak more preizkusiti svoj zavod, predno vloži vanj svoj prihranek, na ta način, da najprej vloži le del, ki ga potem čez nekaj dni zahteva nazaj. To je enostaven in zanesljiv način, s katerim vsakdo lahko dožene, ali hranilni zavod res izplačuje nove vloge ali ne. Take hranilne vloge zavodi namreč zato lahko izplačujejo, ker jih ne odvajajo naprej v posojila, kakor se je delalo doslej, ampak jih držijo vsak dan pripravljene za vlagatelje.

Nesporno je dejstvo, da denar dosega svoje naravno poslanstvo, če hitro kroži

naprej. Kajti čim hitreje kroži med ljudmi, toliko manjše količine ga je treba natisniti in toliko manj je treba tudi zatega kritja, ki neverjetno obremenjuje državne finance. Če smo potrdili to, potem moramo tudi drugo, da so samo denarni zavodi tisto poklicano srce, ki mora zbirati denar od tam, kjer ga je trenutno preveč, da ga odvajajo tja, kjer se pokaže potreba po njem. Dokler bo kri zastajala po telesu, tako dolgo bo telo bolno. Zboljšanje gospodarskih razmer zavisí torej od sodelovanja vseh. Skrajni čas je, da se vsak posameznik tega zave vsaj ob prazniku štednje.

Zato proč z nezaupanjem in vsi na propagando za uspeh 31. oktobra. Komur je pri srcu naše narodno gospodarstvo, kdor hoče, da pridemo do blagostanja, ta bo 31. oktobra storil svojo dolžnost in delal za uspeh 31. oktobra. Vedno je slovela Slovenija po svojem vzorno organiziranem denarstvu, naj ji ostane ta sloves in zato v boj proti nezaupanju in za popoln uspeh 31. oktobra.

Kakšne investicije naj se izvedejo

Za omiljenje sedanje gospodarske krize se dostikrat predlaga, da treba izvršiti velika investicijska dela in z njimi zaposliti brezposelne, Nobenega dvoma ni, da so investicijska dela najidealnejša pot iz krize. Težava je le v tem, da v času krize splošno primanjkuje denarja celo za najpotrebnejše izdatke in da zato ni denarja za investicije. S posojili, ki so vrhu tega v času pomanjkanja denarja zelo draga, pa so tudi investicijska dela le redko tudi rentabilna. Dobro gospodarstvo pa zahteva, da morajo investicijska dela biti rentabilna, ker drugače bi investicijska dela samo povečala javna bremena.

Zato je največje važnosti, da se najprej ugotovi, katera investicijska dela so priporočljiva. V tem pogledu je dal ameriški inženir Aleksa Božić v odgovoru na predlog sarajevskih inženirjev zelo jasna navodila. Opozarja najprej na potencialnost jugoslovanskega gospodarstva, če to danes sploh prenese velika dela, ker je Jugoslavija siromašna država in ker njen gospodarski razvoj zavisí od velikih narodov. Če se pa že investicijska dela izvrše in priporočljiva je, da se izvrše kolikor je to sploh mogoče z ozirom na razpoložljiva sredstva, potem je treba upoštevati ta načela:

V kapitalističnem gospodarstvu se javna dela dele v dve vrsti: v produktivne in v neproduktivne. V čem obstoji razlika, ni treba posebej omenjati, ker je ta na dlani. Javna dela produktivne vrste pa se zopet dele v takšna, ki se v kratkem času izplačajo in v takšna, ki se zelo pozno in še takrat navadno le slabo izplačajo. Kot tipičen primer javnih del, ki v kratkem prinašajo dobiček, veljajo električne centrale, če je seveda dana za nje lokalna potreba. Vsled tega bi bilo gradnjo elektrarn na vsak način pospeševati in seveda tudi na vse druge načine olajšati rentabilnost elektrarn, da bi te čim bolj pocenile produkcijo. Že zaradi tega pa je skrajno napačno, če se s trošarino na električni tok podraži tok tako zelo, da sploh pade vsako zanimanje za nove elektrarne.

Med javna dela, ki prinesejo dobiček šele čez leta, spadajo na vsak način železnice. Tudi gradnja železnice je zato priporočljiva. In v tem pogledu bi bila za našo banovino, a tudi savsko in primorsko zvezo Slovenije z morjem naravnost prvovrstnega pomena. Baš vsled tega pa je tudi pričakovati, da bi se za gradnjo te železniške zveze dobil tudi zasebni kapital, ki ga ne morejo privabiti niti denarni zavodi. Pri gradnji železnice je silno mnogo ljudi zainteresiranih, tako vsi posestniki, ki imajo ob železnici posestva, dalje vsi, ki imajo dobiček od boljše zveze

in končno tudi vsi, ki bi bili ali kot podjetniki ali pa kot dobavitelji železniškega materiala in živili interesirani na graditvi proge.

Dostikrat se silno propagirajo investicije v stanovanjske hiše ter zahteva gradnja šol, bolnic, laboratorijev, vojašnic in podobno. S trgovskega stališča se te in podobne investicije le redkokdaj izplačajo, navadno pa povzročijo državi le nove izdatke. Zlasti, kadar so neobhodna posledica teh novih ustanov novi osebni izdatki. Pri nas se je v tem oziru že precej grešilo in se mnogo denarja zazidalo, ki je večinoma odtegnjen sedaj narodnemu gospodarstvu. Spominjamo tu le na razne šole, ki so bile tako razkošno zidane, kakor da bi živeli v preobilju. Je že prav, da se grade šole in prav je, da se grade lepe šole, toda vse v svojem času in vse do gotove meje. Če mora vse zastajati, ker zahtevajo visoke obresti za na dolg zidano šolo silne občinske davščine, potem je to narodno gospodarsko napačno in škodljivo.

Mnogo zasebnih investicij se je pri nas izvršilo bolj iz strahu, da izgubi denar svojo vrednost, ko pa iz dejanske potrebe. Denar je bil na ta način zazidan, ne do naša pravih obresti in je dejansko prav tako tezavriran, ko oni v nogavicah. Vendar pa je storil tudi nekaj dobrot, da je oživel gradbeno delavnost in pocenil stanovanja. To zadnje pa je bolj pomembno v socialnem, ko v finančnem pogledu.

Investicije so najboljšo sredstvo za odpravo gospodarske krize, toda morajo biti rentabilne in izvršiti se morajo po gotovih načrtih. Ne enkrat na tem, drugič na onem polju, temveč vse investicije morajo biti del enega načrta, ker šele potem se v resnici dobro obrestujejo.

Kliring z Avstrijo

Avstrijska Narodna banka objavlja: Zaradi klirinške pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo so bila doslej plačila izven kliringa v korist oseb in tvrdk, ki imajo svoj sedež v Jugoslaviji, brez dovoljenja avstrijske Narodne banke nedopustna. Z ozirom na odpoved tega kliringa so se začela nova pogajanja z Jugoslavijo, od rezultata katerih je odvisno, kako se bo razvijal plačilni promet v bodoče. Dokler traja pogajanja, ostane sedanji način plačevanja izven kliringa v veljavi. Zato se smejo do nadaljnjega izvrševati izplačila za jugoslovanske tvrdke in sicer tudi po onih tvrdkah, ki imajo potrdilo trgovske zbornice ali pa so sklenile z avstrijsko Narodno banko posebno pogodbo, le s pismenim dovoljenjem avstrijske Narodne banke.

Balkanska konferenca zaključena

Lep in velik je bil program balkanske konference, ki se je začela dne 22. oktobra v Bukarešti. Toda kaj pomaga lep program in sijajna udeležba, ki je bila za mnoge države še predraga, če pa ni drugih pogojev za uspeh konference. In pri balkanski konferenci teh pogojev ni bilo in zato se je končala z razbitjem. Vse balkanske vlade so čisto preokupirane z gospodarskimi skrbmi in zato niso mogle balkanski konferenci posvetiti one pažnje, ki bi izključevala presenečenja. Poleg tega je tudi političen položaj v nekaterih balkanskih državah zelo napet, vsled česar ni bilo pričakovati, da bi le ena vlada zavzela odločno stališče v enem od kočljivih vprašanj, ki so bila na dnevnem redu balkanske konference. Tretji in najvažnejši vzrok v neuspehu konference pa je bil v stališču bolgarske delegacije. Ta je prišla na konferenco že s čisto odrejenim stališčem in skoraj bi se moglo reči, da je z manjšinskim vprašanjem hotela razbiti konferenco. Sloga balkanskih držav je pač nekaterim še vedno trn v peti in pošepe-tavanju teh nasprotnikov balkanske skupnosti se je zahvaliti, če je bilo bolgarsko stališče tako odklonilno. Pa s tem odklonilnim stališčem je bilo treba že naprej računati in zato bi bilo sploh bolje, če bi se konferenca odgodila, kakor pa, da se je iz bogzna katerih vzrokov vršila in tako pred vsem svetom manifestirala neenotnost balkanskih narodov. Pa to je že zvenenje po toči in zato naj te konstatacije zadostujejo.

V sredo je bila zaključena balkanska konferenca. Na začetku plenarne seje so bile prečitane brzojavke predsednikov balkanskih vlad, ki so se zahvalili za pozdrave. Bolgarska delegacija se seje ni več udeležila, ker so bolgarski delegati že preje demonstrativno zapustili Bukarešto, da so vsi balkanski skupnosti neprijazni listi mogli poročati o razbitju konference. Bolgarska delegacija je namreč predlagala precej ostre resolucije v manjšinskem vprašanju, ki so jih zlasti Grčija in Rumunija odločno odklanjale. Vsled odhoda bolgarskih delegatov so bila pogajanja o sklenitvi balkanskega pakta odgodena.

Plenarna seja je nato sprejela posamezna poročila gospodarskega, kulturnega in socialnega odseka ter tudi resolucijo glede manjšinskega vprašanja, da se namreč morajo vse pritožbe manjšin prepustiti Zvezi narodov v odločitev.

Da bi balkanska konferenca tudi pripomogla h gospodarskemu sodelovanju balkanskih narodov, ki bi bilo baš sedaj v času gospodarske krize zelo koristno, ni seveda misliti. Časi za tako sodelovanje še niso prišli. Še vedno so večini balkanskih narodov razni politični nagibi važnejši, ko pa še tako tehtni gospodarski razlogi. A enkrat bo že še prišlo iztрезnenje in upamo, da ne prepozno.

Ameriško ruski trgovinski odnošaji

V Newyorku se je vršila pod pokroviteljstvom ameriškega manufakturnega izvoznega društva konferenca o izboljšanju ameriško-sovjetskih odnošajev. Konference se je udeležilo 200 ameriških industrijalcev. Konferenca je sklenila, da se imenuje poseben odbor, ki naj izdela podroben načrt za izboljšanje trgovskih odnošajev med Ameriko in Rusijo, ker so bili udeleženci konference prepričani, da bi se ti odnošaji lahko poboljšali. Sedaj izvažata Amerika v Rusijo blaga samo za 25 milijonov dolarjev, mogla pa bi izvoziti za 100 milijonov, uvoziti iz Rusije pa za 25 milijonov dolarjev.

Proti trošarini na električni tok

Uprava Zveze industrijev za Dravsko banovino je na svoji izredni seji dne 14. oktobra 1932 soglasno sklenila to resolucijo:

Industrija Dravske banovine priznava napore kraljevske vlade za upostavitve ravnotežja v državnem budžetu. Svesta si državljanov dolžnosti razume stremiljenje državne uprave po povečanju državnih dohodkov. Zahtevati pa mora, da se ta prizadevanja udeležujejo v mejah pametne in smotrene davčne politike in da ne nasprotujejo fundamentalnim načelom narodno-gospodarske vede.

Odlučno in načeloma se izrekamo proti obremenitvi električne energije z državno trošarino. Elektrifikacija naše dežele se nahaja šele v začetkih in nujno potrebuje najizdatnejšo podporo s strani države. V interesu gospodarskega in kulturnega razvoja dežele in njenega socialnega napredka zahtevamo ukinitve te trošarine. Ogorčeno protestiramo proti obremenitvi električne energije v industrijskih obratih, kjer tvori električni tok eno najvažnejših produkcijskih sredstev. Vsa industrija kraljevine je vedno naglašala načelo, da se ne sme obdavčiti niti produkcijski proces kot tak, niti poglavitne sirovine in produkcijska sredstva, ker se s tako obremenitvijo podražijo industrijski izdelki in se uničuje konkurenčna sposobnost napram inozemstvu. To načelo je doslej priznavalo tudi ministrstvo financ, pri čemer je imelo v vidu, da obremenitev produkcijskega procesa povečuje režijske stroške in v naprej konsumira bilančni zaslužek, ki tvori odmerno podlago za poglavitne neposredne davke.

Ako bi navzlic našemu protestu imela začasno ostati v veljavi trošarina na električni tok kot ukrep, ki ga naj edino opravičujejo sedanje izredne finančne težave, morajo predpisi pravilnika upoštevati strokovno-tehnične izkušnje in socialno-politične zahteve, enako pa tudi težke prilike, v katerih danes deluje naša industrija. Pravilnik z dne 30. septembra 1932 je v vsakein pogledu pogrešen in bi povzročil nedogledno gospodarsko škodo. Izvedba njegovih predpisov bi zahtevala v Dravski banovini na stroških za preureditev obstoječih instalacij in za montiranje tisočev novih tokomerov brezplodne stroške, ki bi sami znašali daleko več nego enoletni fiskalni donos trošarine. Večina materijala za te investicije bi se morala uvoziti iz inozemstva in bi šli ti stroški po znatnem delu inozemstvu v korist. Ministrstvu financ so vendar znane neskončne težave, katere mora industrija premagati pri uvozu najnujnejših sirovin in potrebščin. Zato je nerazumljivo, kako more izdati pravilnik, ki naravnost predpisuje brezplodne izdatke za uvoz inozemskih strujomerov in instalacijskega materijala, kateri izdatki gredo v mnoge milijone.

Naše velike elektrarne oddajajo tisočim najmanjšim in najrevnejšim konsumentom

električni tok proti pavšalnemu plačilu. Postavitev posebnih tokomerov, ki jo zahteva pravilnik, je za te slučaje povsem nepotrebna, ker se more enostavno izračunati število ideelnih kilovatnih ur kot kvocijent pavšalnega plačila in normalne cene kilovatne ure za isto kategorijo toka. V ilustracijo navajamo podatke banovinskega podjetja »Kranjske deželne elektrarne« v Ljubljani. Podjetje oddaja tok okroglo 9.000 konsumentom, od katerih je 2.634 malih konsumentov pavšalistov. Finančni efekt trošarine od vse oddane energije bi znašal letno Din 700.000—, dočim se računajo stroški za postavitev tokomerov pri pavšalistih okroglo Din 1.500.000—!

Mi zahtevamo, da se smatra v industrijskih obratih kot električni tok, uporabljen za pogon motorjev in drugih instalacij, tudi tok za razsvetljavo teh obratov in sploh ves v njih porabljeni električni tok, v kolikor ni po zakonu oproščen te trošarine. Razsvetljava tovarni služi evidentno v produkcijske svrhe, obenem pa je neobhodno potrebna za telesno varnost delavstva. Neznosljiva trošarina po Din 0-70 od kilovatne ure bi vsilila štednjo, katera bi reducirala kvaliteto produkcije ter bi ogrožala telesno varnost uslužbencev. Ako bi ministrstvo financ navzlic našemu protestu vztrajalo na visoki obdabi toka za razsvetljavo tovarniških obratov, ga zadene vsa odgovornost za kvarne in opasne posledice!

Tudi v tem primeru se ne smejo povzročiti nikaki stroški za nabave in inozemstvu, kar znači, da se ne smejo zahtevati nikake nove instalacije radi izračunavanja trošarine. Spričo velike raznolikosti v razmerju potrošnje toka za razsvetljavo in za pogon se ne more ustanoviti nikak provizoren ključ. Pri več velikih podjetjih, ki proizvajajo tok v lastnih centralah, znaša poraba toka za razsvetljavo samo 1 do 3% vse potrošene električne energije. Preostane edina možnost, da uradna komisija za vsako podjetje posebej ugotovi povprečno mesečno potrošnjo toka za razsvetljavo in na tej podlagi odredi odstotno razmerje potrošnje toka za razsvetljavo oziroma za pogon in za svrhe, oproščene trošarine. Do take uradne ugotovitve naj industrijska podjetja provizorno plačajo za ves potrošeni tok trošarino po 2. odstavku točke 7. a) člena 72. zakona o državni trošarini po Din 0-10 oziroma Din 0-05 od kilovatne ure. Odlučno pa zahtevamo, da uradno komisijo delegira pristojna banska uprava, ker finančno ministrstvo ne razpolaga s kvalificiranimi strokovnjaki in ker ne gre, da se industriji brez potrebe nalagajo visoki komisijski stroški.

Ponovno naglašamo, da so razlogi, ki nam nalagajo to izjavo, vseskozi istiniti in stvarni, ter da so naše zahteve v skladu z važnimi interesi. Baš zato se trdno nadajamo, da bo kraljevska vlada našim zahtevam brez odlašanja v celoti ugodila.

Češkoslovaški trgovci proti agrarni politiki

Iz predsedstvenega poročila trgovske zbornice v Hebu

Čeprav morda obstoje v svetovnem gospodarstvu znaki, ki opravičujejo do gotove mere upanje, da pride zboljšanje, pri nas (v Češkoslovaški) takih znakov skoraj ni mogoče ugotoviti. Pri tem se skušajo nekateri tolažiti, da je kriza prišla k nam šele pozno in da bo zato tudi preobrat nastal pozno. Ta podmena bi bila pravilna, če bi bil naš sedanji gospodarski položaj samo posledica svetovne krize. To pa ne bo tako, kajti pri nas so še specifično naše razmere gospodarstvu nanesele težko škodo. Tu treba predvsem omeniti nejasno vodstvo notranje in zunanje gospodarske politike, ki je povzročila, da ni prišlo do uravnavanja interesov poljedelstva, industrije, trgovine in obrta, ker se to sploh ni nikoli resno poskušalo. Že nekaj let se vodi politika, ko da bi bili agrarna država. Davljenje uvoza nam je vedno prineslo nevarne konflikte z našimi najvažnejšimi izvoznimi kupci ter je povzročilo nadaljnji narastek brezposelnosti. Bojimo se, da se bo vzporedno s pomajšanjem uvoza še močneje povečalo navedeno izvoza. Pač je bila Češkoslovaška vsled postopanja drugih držav prisiljena v zaščito lastne valute podvzeti najostrejša sredstva v devizni politiki. Izvedba pa je, ker je v praksi postala devizna komisija preko svoje dejanske naloge sredstvo neke dostikrat protekcionistično orientirane tr-

govinske politike, prizadela vsemu našemu gospodarstvu občutno škodo.

Težko je obremenjeno gospodarstvo vsled abnormno visokih kreditnih pogojev in okornega upravnega aparata. Država in samoupravna telesa so gospodarila z javnimi sredstvi na način, kakor da bi bila ta neizčrpna. Na plačilno moč davkoplačevalcev pa se sploh ni gledalo. Čeprav je bilo vse to v merodajnih krogih znano, in čeprav je bil izdan že leta 1924 zakon o varčevanju v javni upravi, se je pustilo, da se je vse tako razvijalo, kakor se je hotelo in v tem oziru se je čisto prevzelo avstrijsko načelo »fortvurstljajnja«. Z zavistjo moramo gledati na one države, ki se trudijo, kako bi dale gospodarstvu nov pogon. Pri nas ni od takih odredb prav nič čutiti, kakor tudi že leta ni opaziti, da bi si merodajni krogi postavili jasen gospodarski in delovni program. Priznavamo, da je težko postaviti tak načrt v časih, ko nima država in javne korporacije zadostnih sredstev na razpolago in ko niti še ni jasno, kako se bo svetovna kriza naprej razvijala. Zato bi se zadovaljili, če bi vlada pokazala vsaj trdno roko in če ne bi samo postavila gotov deloven program, temveč ga pričela tudi izvajati. Majhni znaki, ki jih je vlada v tem pogledu pokazala, niso nikdar privedli do odločnih ukrepov.

UGOTOVITEV.

Združenje trgovcev v Ljubljani in okolici ugotavlja z ozirom na veliko javno zborovanje najemnikov, ki ga priredi Društvo stanovanjskih najemnikov, s sopodpisom »Gremij trgovcev za Ljubljano in okolico«, da se za sodelovanje Združenje trgovcev ni vprašalo in tudi ni dalo nikakega privoljenja, da se stavi njegovo ime na javen poziv. Predsedstvo Združenja.

Ustanovljeno 1893 **IVAN BRICELI** Telefon št. 3307

Stavbeni in pohištveni pleskar, ličar, sobo- in žrkoslikar

Dunajska cesta 115 **LJUBLJANA** Gosposvetska c. št.

(dvorišče kavarnе Evropa)

Cene zmerne, delo solidno, postrežba točna!

Plačilni promet z Italijo

O sklenjenem klirinškem sporazumu z Italijo je izdala Narodna banka to obvestilo:

Dne 22. oktobra tega leta je bil v Rimu sklenjen in podpisan sporazum o vzajemnem klirinškem blagovnem prometu med Jugoslavijo in Italijo. Sporazum stopi dne 1. novembra v veljavo in bo veljal dva meseca.

Po tem sporazumu je določeno, da se od plačil, izvršenih od italijanskih uvoznikov jugoslovanskega blaga stavi 15% na svobodno razpolaganje naši Narodni banki, ostanek 85% pa se v kliringu uporabi za plačilo italijanskih terjatev.

Razven tega je po tem sporazumu določeno, da se zneski italijanskih blagovnih terjatev, ki so bili deponirani pri pooblaščenih bankah predno je stopil v veljavo ta sporazum, prenesejo na klirinški račun pri Narodni banki.

S sporazumom je prav tako določeno, da se vsa plačila, ki izvirajo iz blagovnega prometa med Jugoslavijo in Italijo, morajo brezpogojno vršiti s pomočjo kliringa. Vsled tega se mora pri izvozu blaga tako v eno ko v drugo državo s strani uvoznikov predložiti potrdilo, da je odgovarjajoča vrednost uvoženega blaga vplačana v klirng, oziroma obvezno, da se ta vrednost v določenem roku plača in tudi izvrši.

Končno je določeno, da se zneski tako jugoslovanskih kot tudi italijanskih terjatev, ki se glase na tuje valute, pretvorijo v italijanske lire po srednjem tečaju burške borze na dan preračunavanja.

Dr. F. Derganc

Šef-primarij kirurg. odd. v p.

Ljubljana, Komenskega ul. 4

ordinira zopet redno

dopoldne: 11—1 popoldan: 3—4

NAŠA BILANCA NAPRAM ČESKO-SLOVAŠKI AKTIVNA

Dosedaj je bila redno naša trgovinska bilanca s Češkoslovaško pasivna, sedaj pa je postala aktivna. V kliringu je bilo plačano za terjatve češkoslovaških izvoznikov 70 milijonov Kč, pri naši Narodni banki pa za terjatve jugoslovanskih izvoznikov 130 milijonov Kč in je tako naša plačilna bilanca za 60 milijonov Kč aktivna. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je padel češkoslovaški izvoz od 647 (lani v prvih osmih mesecih) na 287 milijonov Kč, dočim je jugoslovanski izvoz na Češkoslovaško v istem času narastel od 213 na 251 milijonov Kč.

OBTOK BANKOVCEV

se je v času od 15. do 22. t. m. znižal za 1094 milijonov Din na 46872 milijonov, istočasno pa je kovinska in devizna podloga narasla za 1.884.678 na 2019 milijonov dinarjev. Devizno in zlato kritje bankovcev je znašalo 3610%, samo zlato kritje pa 3152%.

Po svetu

Prof. dr. Karel Hinterlechner, eden ustanoviteljev naše tehnike in odlični znanstvenik, je po daljši bolezni umrl v Ljubljani. Bil je član Češke akademije znanosti, dopisni član prirodoslovnega društva v Pragi, član geološkega državnega zavoda v Pragi ter »Geolog. Bundesanstalt« na Dunaju. Za slovensko javnost in še posebej za slovensko univerzo si je pridobil neveljivih zaslug. Večna slava njegovemu spominu!

Nenadoma, od kapi zadet, je umrl v Ljubljani odvetnik dr. Konrad Vodušek, odlični slovenski pravnik in narodno gospodarski strokovnjak, ki je vodil več let gospodarsko rubriko »Slov. Narod«. Plemenitemu in vzorno značajnemu možu bodi ohranjen svetel spomin!

Nov mecen beograjske trgovske omladine je postala gospa Milica Bogdanović, ki je v smislu poslednje želje svojega moža poklonila beograjski trgovski mladini 200.000 dinarjev.

Izseljeniški dan v vsej Jugoslaviji priredi Zveza izseljeniških organizacij dne 27. novembra.

Med Jugoslavijo in Turško je bil dosežen sporazum o prodaji in izvozu opija.

Železo bo za 15 odstotkov dražje, kakor so poročale železarne, ki dobavljajo železo v Jugoslavijo.

25 strank bo nastopilo pri nemških državnozborskih volitvah. Nekatere so naravnost eksotične, ko n. pr. velenemška stranka srednjega stanu za njegovo diktaturo itd.

3340 konkurzov in 2202 prisilnih poravnjav je bilo letos na Dunaju.

Nemška prodajna centrala za umetno svilo poroča, da raste stalno odjem umetne svile in da je že dosegel višino mesečnega povprečja v rekordnem letu 1931.

Finska je zvišala uvozne carine za celo vrsto predmetov. Nemška industrija je od novih poviškov zelo prizadeta.

Tudi Holandska bo letos izvedla konverzijo državnih dolgov.

Izvozne premije bo vveljavila madjarska vlada, da s tem poveča madjarski izvoz.

Vseh šest obstoječih francoskih železniških družb se bo združilo v eno podjetje, kar naj bo prvi korak k poddržavljenju železnice.

Delegacija sovjetskih trgovskih organizacij je prišla v Sofijo, da se dogovori o uvozu nafte v Bolgarsko in uvozu tobaka v Rusijo.

Gospodarska pogajanja med Švico in Nemčijo so se po 7 tednih nenadno razbila, ko se je že računalo s podpisom pogodbe in sicer vsled švicarskih zahtev glede uvoza tekstilnega blaga.

Cena pšenice je padla na pariški borzi na 98 frankov za meterski stot, torej pod produkcijske stroške. Poljedelci zahtevajo, da napravi vlada baisse špekulaciji konec s tem, da zapre produktno borzo.

Italijanska vlada namerava zopet povišati carino na koks in sicer od 15 na 20 lir.

Cena koks se je v Zagrebu povečala iz valutarnih vzrokov za 20 do 25 odstotkov.

Cena pšenice je padla v Winnipegu na 44 in 1/2 centa, to je najnižja cena, ki je bila zapisana v zadnjih 70 letih.

Premogovni kartel je na Madjarskem razpuščen, vsled česar bodo padle cene premoga za 10 do 20 odstotkov.

Stanarina bo znižana v mestnih hišah v Budapešti za 5 do 15 odstotkov.

8 milijonov Poljakov živi izven Poljske in sicer 4 milijone v U. S. A., 1.400.000 v Nemčiji, 650.000 v Rusiji, 200.000 v Litvi, 700.000 v Franciji, 150.000 v Češkoslovaški in drugi na Letonskem, Madjarskem in v Belgiji.

Davek na grobove v višini 18 rubljev od groba so uvedli sovjeti.

Obiščite avtomatični bulet
DAJ-DAM

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA

Telefon 26-26

Večna pot 15

Telefon 26-26

SLOVENIA TRANSPORT LJUBLJANA - TELEFON 27-18

MEDNARODNI TRANSPORTI

Prezem transportov v inozemstvo in iz inozemstva — Reekspedicije na vseh postajah — Zastopstva v vseh tu in inozemskih trgovskih in industrijskih centrih. — Informacije brezplačno.

Naša zunanja trgovina v septembru

Skupno je bilo v septembru izvoženo 204.823 ton blaga v vrednosti 272,8 milijonov Din. V primeri z lanskim septembrom je bil ta izvoz manjši za 88.652 ton, oziroma za 157,8 milijonov Din. V prvih devetih mesecih tega leta je bilo izvoženo 1.640.392 ton blaga v skupni vrednosti 2.033,6 milijonov Din, to je za 902.848 ton, oziroma za 1.648,6 milijonov Din manj kot lani v istem času.

Uvozili pa smo v septembru 95.186 ton blaga v vrednosti 298,7 milijonov Din, to je za 1.029 ton, oziroma za 143,5 milijonov Din manj kot v septembru 1931. Ves naš uvoz pa je v prvih devetih mesecih letošnjega leta znašal 826.607 v skupni vrednosti 2.121,5 milijonov Din. V primeri z uvozom v prvih devetih mesecih lanskega leta je letošnji uvoz manjši za 229.687 ton in v vrednosti za 1.679,2 milijonov dinarjev.

Izvozili smo:

Prva številka pomeni tone, druga 1000 dinarjev.
Žita in koruze 3.443 ton, 4.099 tisoč Din, moko in otrobov 1.158, 1.096; povrtnine 3.914, 5.214; svežega sadja 28.474, 41.264; suhih čespej 530, 1.549; pekmeza 339, 1.201; vina 204, 337; zdravilnih rastlin 215, 745; opija 1, 436; hmelja 578, 2.081; tobaka v listih 686, 27.790; detelje 508, 2.574; konj, žrebet, mul in oslov 2.092 repov, 2.767; goveje živine 4.832, 7.311; svinj 24.461, 24.917; perutnine 652.109, 7.877; drobnice 76.471, 6.117; mesa in mesnih izdelkov 1.076 ton 10.924 tisoč Din;

BOLGARSKA NE MORE PLAČATI

Kmetijski minister Gičev je poročal na kongresu zemljedelske stranke o prizadevanjih bolgarske vlade, da pomaga kmetijstvu. Vlada pa je v silnih finančnih težavah, ker gre skoraj tretjina vsega državnega proračuna za obresti in amortizacijo delov. Vlada se silno trudi, da bi vsem tem obveznostim zadostila, toda pri najboljši volji ne more plačati zunanjih dolgov v sedanjí višini.

svinjske masti 152, 1.539; masla in sirov 195, 2.992; jaje 1.084, 11.962; perja 45, 924; kož 521, 5.878; lesa in oglja 69.620, 38.889; železniških pragov 3.9, 170; lesnih izdelkov 1.569, 2.323; lesnih ekstraktov 1.129, 3.077; rude 46.625, 11.625; cement 27.543, 5.700; baker 2.329, 20.997; svinec v ploščah 635, 1.927; vse ostalo 5.826, 13.504.

Uvozili pa smo:

bombaža in bombažnih izdelkov 1.757 ton, 48.742 tisoč Din; volne in volnenih izdelkov 373, 19.467; svile in svilnatih izdelkov 95, 6.328; petroleja 2.651, 1.505; bencina 2.154, 2.137; sirove nafte 18.305, 8.502; parafina 181, 796; kož (predelanih in nepredelanih) 322 5.038; stekla in steklenih predmetov 245, 1.887; riža (oluščenega in neoluščenega) 1.012, 2.782; limon in pomaranč 237, 916; južnega sadja 438, 1.527; kave 734, 9.022; soli (kamnite in morske) 3.900, 624; premoga vseh vrst 35.861, 8.126; olja rastlinskega, plodov in semen 2.224, 6.370; strojev in aparatov 706, 14.474; elektrotehničnih predmetov 312, 11.472; prevoznih sredstev 115, 2.607; klobukov 1.2, 518; zdravil 8.5, 1.350; organskih barv 31, 1.963; tiskarskega papirja 756, 2.431; lesnih izdelkov 84, 799.

Primorska banovina: Arnautović Velije, trgovec, Trebinje.

Drinska banovina: Danon Bulka, trgovec, Sarajevo. Veselinović J. Radenko, trgovec, Valjevo.

Zetska banovina: Andreis Lea pok. Leopolda, hotelir, Korčula. Čirković Tripo, lastnik Stanko Čirković, trg., Kotor.

Dunavska banovina: Slovák Gerzon, trgovec, Beždan. Subotička trgovska in industrijska banka d. d., Subotica.

Vardarska banovina: Stanković Spiro, krojač, Leskovac.

C. ODPRAVLJENE KONKURZI**

Savska banovina: Wissiak Matija, Osijek. Vrbaska banovina: Antonić Djordje, Bos. Dubica.

Zetska banovina: Abdurahman Muhamed, opankar, Kos. Mitrovića. Bečević Meda, trgovec z opankami, Podgorica. Četković B. Nikola, bivši bančni uradnik, Podgorica.

Dunavska banovina: Milivojević Petar, abadžija (krojač debelega volnenega sukna), Kragujevac. Sajić Andrija, Staviče. Uvalić Mirko, trgovec, Gospočinac. Vuličević Milenko, opankar, B. Topola.

Moravska banovina: Stevanović Milije, trgovec, Jagodina.

Vardarska banovina: Zorapčević Kosta, branjevec, Radovište.

D. ODPRAVLJENE PRISILNE PORAVNAVE IZVEN KONKURZA**

Savska banovina: Blažič Andrija, krojaški obrtnik, Sv. Jelena broj 46, občina Crikvenica. Dragoner Stjepan, trgovec, Varaždin. Kmetić Dragutin, trgovec, Karlovac. Lovrenčić Franjo in soproga Katarina, Strigova.

Vrbaska banovina: Kuruzović N. Svetozar, Banja Luka. Softić Mustafa i Sinovi, Prnjavor.

Primorska banovina: Mladina Martin, trgovec, Split. Quien Ante, trgovec, Split. Zarković Juraj, trgovec, Šibenik.

Drinska banovina: Kučukalić Fehim i Riza, trg. z manufakt. blagom, Brčko. Veselović Garib i Drug, trgovci, Tuzla.

Zetska banovina: Lisičić Jovo, trgovec, Podgorica. Rimac Ilija, krojač, Dubrovnik.

Dunavska banovina: Brusi Gašpar ml., Stari Vrbas. Grujić Momčilo, trgovec, Kula. »Jedinstvo«, tiskarna i litografija Pavle Plajš k. d., Veliki Bečkerek. Krausa Jos. ud., trgovina, Bogojevo. Rudolf Filip, trgovec, Novi Sad. Wahsberger Jakob, trgovec, Novi Sad. Zeremski Vladimir, trgovec, Srbožan.

Beograd, Zemun, Pančevo: Petrović Cvetko i Borivoje Ružič. Zivković Božidar, trgovec.

* Podatke o dravski banovini objavljam sproti in zato smo jih tu izpustili.

** Vzrok, zakaj je bilo postopanje odpravljeno, se izve v našem tajništvu.

Dr. Ivo Benkovič Dr. Franc Škaberne odvetnika v Ljubljani

vljudno naznanjata

PRESELITEV

svoje odvetniške pisarne

na Aleksandrovo c. 6, mezz.,
vhod Beethovnova 14, palača Dunav
v Ljubljani. — Lift. — Telefon 20-02

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1932.

AVSTRIJSKE PRITOŽBE PROTI KVALITETI NASE ŽIVINE

Veterinarski delegat pri našem poslanstvu na Dunaju je sporočil svojemu ministrstvu, da se avstrijske oblasti pritožujejo, da prihaja v zadnjem času iz Jugoslavije živina slabe kvalitete. Avstrijske oblasti so vsled tega zagrožile, da bodo onemogočile uvoz takšne živine. Če hočemo ohraniti sebi dunajski trg, potem morajo naši izvozniki živine paziti na to, da izvažajo samo prvovrstno živino, na vsak način pa ne takšne, da bi imel par goveje živine manj kot 1200 kil.

Kavarna Tabor

ki je z vsem komfortom na novo preurejena, se slavnemu občinstvu najvpljudneje priporoča

Točijo se prvovrstna štajerska odprta vina in odprto pivo

Točna postrežba

Solidne cene

Ivan in Zofija Flerin

AVSTRIJSKA INDUSTRIJA PROTI SOVJETSKEMU UVOZU

Ker so definitivno propadla pogajanja za sklenitev nove kompenzacijske pogodbe o avstrijskih dobavah v Rusijo, zahtevajo avstrijski industrijalci, da se popolnoma ustavi sovjetski uvoz v Avstrijo. Sovjeti so v Avstrijo mesečno izvozili blaga za 1.4, dočim Avstrija v Rusijo le za 0.9 milijonov šilingov.

HOTEL »METROPOL«

(Miklič), Ljubljana, vis-a-vis gl. kolodvora.

Telefon 27-37.

Izvrstna restavracija in kavarna. — Na razpolago velike, snažne sobe, zmerne cene, solidna postrežba.

Priporoča se F. MIKLIČ.

Svetovni borzni indeks

Razven v Londonu so v preteklem tednu na vseh borzah nazadovali tečaji, kakor kaže naslednja tabela:

Indeks 1. 1927 = 100 %	Začetkom 1929	8. X. 1932	15. X. 1932	22. X. 1932
Berlin	113,6	23,9	24,9	24,0
London	102,6	52,1	52,6	53,1
Paris	156,8	58,1	56,6	53,1
Bruselj	133,8	29,7	29,6	29,0
Amsterdam	104,5	29,5	31,2	30,1
Stockholm	109,5	11,8	11,8	11,2
Cunih	101,0	42,2	43,3	42,0
Dunaj	91,4	36,3	36,1	36,1
Praga	108,3	56,9	56,4	55,7
Newyork	137,3	38,8	39,5	36,6

Mednarodni borzni indeks, ki je znašal koncem 1927 100 %, se je v zadnjem tednu znižal od 38'2 na 37'1 %.

Kolinska

CIKORIJA

Naš pravi domači izdelek!

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 4. novembra t. l. ponudbe glede dobave razne železnice in 100 komadov verižnih zapor.

Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave tiskarske primesne mase in litografskih barv. (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Oddaja zakupa restavracije na postaji Zavidovič se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 9. novembra t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu.

Direkcija državne železnicare Vares sprejema do 3. novembra t. l. ponudbe glede dobave 40.800 kg moko, 10.000 kg riža in 6000 kg svinjske masti; do 9. novembra t. l. glede dobave lesa, bakrenih verig, bakrenih cevi in krogličnih ležajev; do 16. novembra t. l. glede dobave 400 omotov krovne lepente in medenine; do 23. novembra t. l. pa glede dobave 10.000 kg šamotne opeke.

Za 1 dinar

lahko uporabite britvice zopet kakor novo, katero sprejmem v brušenje. Sprejem tudi vsa druga popravila in brušenja.

Se priporočam
R. JUVAN, nožar, Ljubljana
Prešernova ul. 15

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. novembra t. l. ponudbe glede dobave 200 m jeklenih žičnih vrvi, 10 parnih ventilov, 4 grafitnih verig, azbestnih vrvi, klingerit plošč, jermenov, jeklenih žičnih vrvi, odvajalcev kondenzačne vode, kovinskih vijakov, podložnih plošč, 1 gumijaste preproge, 135 komadov spiralnih svetrov, 65 kvadratnih metrov svinčne pločevine.

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 10. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 m jeklenih vrvi, 5 zavrtkov konjskih podkev in 20 komadov rapsel za kopita, glede dobave naprave za klotete, stroja za predelavo dlake, raznega materiala za sedlarje ter raznih vodo-vodnih potrebščin.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 14. novembra t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov lopat.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 17. novembra t. l. ponudbe glede dobave rudarskih žag; do 24. novembra t. l. pa glede dobave 1500 kg jeklenih vrvi.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Ljubljanska borza

Tečaj 28. oktobra 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2312.90	2324.26
Berlin 100 M	1363.19	1373.99
Bruselj 100 belg	798.85	802.79
Budimpešta 100 pengő	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	188.53	190.13
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5726.31	5754.57
Pariz 100 fr.	225.88	227. —
Praga 100 kron	170.01	170.87
Stockholm 100 šved. kr.	971.10	1001.10
Trst 100 lir	293.90	296.30

AKTIVNA TRGOVINSKA BILANCA MADJARSKE

Po podatkih madjarskega osrednjega statističnega urada je znašala vrednost v septembru v Madjarsko uvoženega blaga 26.2 milijonov pengov napram 41.4 milijonom v septembru 1931. Posebno znatno se je zmanjšal uvoz premoga, lesa, volnenih in bombažnih tkanin, koksa, strojev, aparatov in drv.

Vrednost izvoza pa je znašala 32.9 milijonov pengov napram 52.2 milijonom pengov lanskega septembra. Nazadovolj je izvoz perutnine in svinj, dočim je izvoz svinjske masti narastel. Trgovinska bilanca je torej bila v septembru aktivna za 6.7 milijonov pengov.

*

STANJE V AVSTRIJSKI TEŽKI INDUSTRIJI

se je v septembru nekoliko izboljšalo. V oktobru pa je prišlo do močnejšega nazadovanja v proizvodnji. Prodnika železne rude je znašala 24.300 ton in je bila dosežena le 19.3 odstotkov celotne kapacitete. V septembru je bilo naročil za 14.7 odstotkov normalnega stanja.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobl in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. — Šelenburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72

SOVJETOM MANJKAJO DEVIZE

Sovjetski izvoz je padel in zato primanjkuje sovjetom tako zelo deviz, da so se morali odločiti celo k prav nediplomatičnemu koraku proti diplomatom. Te dni je namreč bilo sporočeno tujim diplomatom in novinarjem, da morejo v bodoče kupiti živila le za tujo valuto, ne pa za sovjetske rublje. Ker dobivajo konzuli veliko sovjetskih rubljev za razne konzularne pristojbine in ker je izvoz sovjetskih rubljev prepovedan, so tuji diplomati v silni nepriliki. Njih dohodki za nakup živil v neverjetno pretiranih valutnih cenah skoraj ne zadostujejo, sovjetskih rubljev pa ne smejo uporabiti. Proti tej odredbi sovjetske vlade bodo zato vsi diplomati skupno nastopili. Na vsak način pa je sovjetska specialiteta, da država ne prizna niti lastnega denarja.

Iržna poročila

MARIBORSKI ŽIVINSKI TRG

Na trg dne 25. t. m. je bilo prignanih 6 konj, 14 bikov, 160 volov, 309 krav in 7 krav. Cene so bile dosežene te: debeli voli po 2.75—3.75, poldebili voli po 1.75—2.50, plemenski voli po 1.50—2, biki za klanje po 2—3, plemenske krave po 1.25—1.75, klavne krave debele 1.50—2, krave klobasice po 1—1.25, molzne krave po 1.50 do 2, breje krave po 1.50—2, mlada živina po 2.50—3.50, teleta po 3—5 Din za kg žive teže; mesne cene so bile te: volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8, meso bikov in krav po 4—5, telečje meso I. vrste 10—12, II. vrste 6—8, svinjsko meso po 10—14 dinarjev za kilogram mrtve teže.

TRGATEV V DONAVSKI BANOVINI

Na področju donavske banovine je 97.000 jutrov vinogradov. Letošnja trgatve bo dala za četrtino manj ko lanska in sicer zaradi neugodnega vremena. Sladkorja ima letošnji mošt mestoma od 20 do 28%. Kvaliteta letošnjega vina bo boljša od lanske in zato računajo z dvigom cen.

CENA NAŠEGA LESA V ITALIJI

Na milanskem trgu se danes plačuje slavonska hrastovina v deskah prve kakovosti po 700 do 800 lir, drugovrstne kvalitete pa po 560 do 650 lir. Slavonska prvovrstna bukovina notira po 490 do 530 lir.

ZAGREBSKI TEDENSKI SEJEM

Dogon na zadnjem zagrebškem sejmu z dne 26. t. m. je bil slab. Deloma vsled slabega vremena, deloma pa vsled šimunskega sejma, ki je v petek. Cene za živila so ostale neizpremenjene, dočim je imela cena za pridelke krepko tendenco. Na trg je bilo prignanih 14 bikov, 172 krav, 14 junic, 79 volov, 6 juncev, 97 telet, 102 konj in žrebet, 3 koze, 315 svinj in 211 pujskov. Cene so bile te: biki 2—3, krave za klanje 2—3.25, voli I. vrste 4—5, II. 3—4, junci 2—3.50, pitane svinje 10, nepitane 9 Din za kg žive teže; konji par 900 do 2000, žrebeta po 500 do 600 Din, konji za klanje 0.75—1 Din za kg, sremeske svinje zaklane 12, teleta zaklana 6—8, ovce in koze po 5 Din.

Detelje je bilo 167 voz in se je prodajala po 60—80, otava (82 voz) po 65—80, seno (112 voz) po 45—55 za voz, krompirja (8 voz) po 1—1.25 za kg, zelja 65 voz in repe 24 voz po 35—40 Din.

Nov računski stroj. Pravkar je izšel v založbi Maksa Hrovatina, tiskarja v Ljubljani, Wolfova ulica 12, nekak tiskan računski stroj »Hitri računar« imenovan, ki sicer ni zastoj, vendar pa veliko cenejši, kot drugi računski stroji, vključno temu, da je prav tako uporaben za različne račune. S pomočjo »Hitrega računarja« množiš, deliš, računaš obresti in slično, brez vsakega napora, tudi v največjem hrupu točno in hitro. — Preizkusi ga takoj, ker je njega naklada majhna. Stane samo Din 80—. Pri odjemu skupno 4 izvodov le Din 60— komad. Dobi se pri založniku in v vseh knjigarnah.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Nedelja, dne 30. oktobra: Celjski grofje.
Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 31. oktobra: Zaprt.

Opera, začetek ob 20.

Nedelja, dne 30. oktobra: Turandot.
Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, dne 31. oktobra: Zaprt.

*

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, dne 30. oktobra: Friderika.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani

TEODOR KORN

LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ. MENRIK KORN)

Ustanovljeno leta 1852

krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-vodov in centralne kurjave. — Naprava strelododov. — Kopališke in klosetne naprave

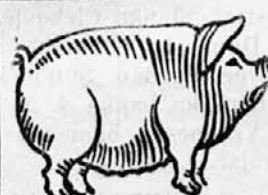
Kimovec & Co.

d. z. o. z.

trgovina s stroji, gospodarskimi, tehničnimi in športnimi predmeti, gramofoni in ploščami

agentura in komisija

LJUBLJANA
Tržaška cesta št. 10

IVAN JAVORNIK

Mesar, prekajevalec in izdelovalec vsakovrstnih mesnih izdelkov iz svežega in suhega mesa

Lastni izdelki in moderna hladilnica

LJUBLJANA, Domobranska cesta 7
Stojnica šolski drevored
Poleg Zmalskega mosta — Telef. 31-57, 27-03
Podružnica Wolfova ul. 12

„Slavija“

Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gospodsk ulica 12, telefon števil. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Ure, zlatnina, optični predmeti

L. VILHAR

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 36

Trgovci! Naročajte blago pri trdkah, katere oglašajo v „Trgovskem listu“!

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

Telefon št. 2282

Na malo

Na veliko

Ustanovljeno 1839

POZOR!

Pristna

POZOR!

Belokranjska vina

TOČI NA DEBELO

VINARSKA ZADRUGA „BELOKRANJSKA KLET“
SPODNJA ŠIŠKA, Gasilska cesta 3

Oglasi v „Trgovskem listu“ imajo uspeh!